

הקרקס הראשון בעולם

תָּאָרוּ לְעֶצְמָכֶם שאתם הולכים ברחוב, ועל לוח מודעות אתם מגלים את המודעה הזאת:

הַפְּנִיָּסָה חִינָם לְכוּל! חמישה ימים של הופעות בלתי פוסקות בקרקס "מקסימום"! בואו בהמוניכם לראות מרוצי מרפבות, אנשים נלחמים באריות ובנמרים טורפים, התאבדות והתגוששות.

אילו נולדתם לפני אלפיים שנה ברומי העתיקה, יכולתם ללכת לקרקס זה.

הקרקס הרומי העתיק הוא הקרקס הראשון בעולם, והמילה קרקס באה מן המילה הלטינית: קירקוס. (לטינית היא השפה שדיברו ברומי העתיקה). פירוש המילה קירקוס הוא: מקום עגול (זירה או כיכר), שיש בו הופעות של אנשים ושל בעלי-חיים.

הקרקס של הרומאים היה שונה לחלוטין מן הקרקס של ימינו. אנחנו מתפעלים מן הזריות של הלוויינים, ועוצרים את הנשימה, כאשר מאלף האריות מכניס לשנייה אחת את ראשו לתוך לוע האריה. אך הקהל שבא לקרקס הרומי, לא היה מבין בכלל ממה אנחנו מתרגשים. הקרקס הרומי היה אכזרי מאוד, ובעלי-חיים וגם בני אדם מוצאו בו את מותם.

האנשים שהשתתפו בהופעות, לא היו אומנים שבחרו לעבוד בקרקס. רובם היו עבדים שהרומאים הביאו מן הארצות שכבושו, או אסירים מבתי הכלא של רומא. כאשר הם נכנסו אל הזירה ונלחמו באריות ובנמרים, או זה בזה, הייתה המלחמה שלהם לחיים או למוות. החלש יותר תמיד מוצא את מותו, והחזק יותר נשאר בחיים עד ההופעה הבאה. הקרקס היה בשבילם צורה של עונש.

אותנו היה מועזע לראות אנשים ובעלי-חיים נהרגים, אבל הרומאים ראו בקרקס שלהם בידור מצויין לכל המשפחה. ככל שהמופע היה אכזרי יותר, כך הוא היה מעניין יותר בעיני הרומאים. ככל שנשפך יותר דם בזירה, כך היה הקרקס יותר מוצלח.

כאשר נפלה הקיסרות הרומית, נעלם איתה גם הקרקס האכזרי שלה. רק אחרי כמה מאות שנים חזר הקרקס והתחדש, והפעם בצורה אחרת, הדומה יותר למה שאנחנו מכירים היום.